

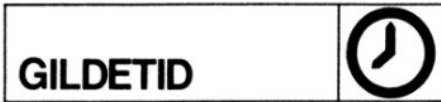
HEROLDEN

MEDLEMSBLAD FOR SCT. GEORGS GILDERNE I ÅRHUS

67. ÅRGANG NR. 5

JUNI 2009

1./7. GILDE

Lørdag d. 20. juni kl. 14.00.

Sommerudflugt til Jytte Sørensens sommerhus i Øer. Hus nr. 731.
Tlf. 40 94 50 00. Husk drikkevarer, men fortvivl ikke, Jack har reserver.

5.GILDE.

Mandag den 8. juni kl. 18.30.

Friluftsgildehal i Toggerbo.
Vi skal optage Donald som væbner og høre hans svar.

Før gildehallen vil Erik Hennings, tidligere Hornslet-gildet fortælle om Toggerbo centret og dens tilblivelse.
Det er gildeårets sidste møde og vi mødes igen efter sommerferien.

Torsdag den 13. august.

Gildetur. En sejltur i og omkring Århus havn med den nye Hjemmeværns-kutter.

6. GILDE.

Mandag d. 8. juni.

Sommerudflugt til "Kulla".
Sct. Georgshytten ved Hansted/
Egebjerg. Gildebror og naturvejleder Ole Schmidt fortæller om naturen på stedet. Vi mødes kl. 18.50.

Anvisning på udleveret kort.

Program for gildeåret 2009/2010

Bliver udleveret på mødet 8. juni.

8. GILDE

Søndag d. 17. maj kl. 11.00.

Tur til Moesgaard med madkurv og termokaffe.

Mandag d. 8. juni kl. 19.00.

Naturvejleder Bjarne Golles.

9. GILDE

Lørdag d. 6. juni kl. 10.00.

Udflugt til Gl. Estrup. Vi mødes ved kirken.

Onsdag. 9. september kl. 18.00.

Friluftsgildehal hos Birgit og Arne.
Hver gruppe medbringer en skål salat samt kød/fisk til eget forbrug.

10. GILDE

Tirsdag d. 9. juni.

Friluftsgildehal med indsættelse.

Juli måned

Sommerferie.

Tirsdag d. 11. august kl.19.00.

Natur udemøde rød gr.

Lørdag/søndag d. 22./23.august.

Sommerhike blå gr.

FRIMÆRKELAUGET

Torsdag d. 4. juni.

Besøg hos Nordfrim på Fyn. Nærmere om tid og samkørsel tilgår direkte fra Hans Fink.

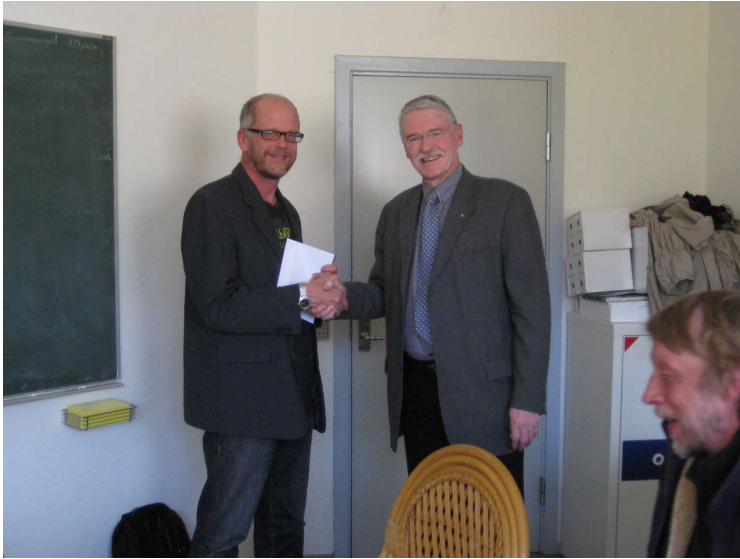

Fødselsdage

19-07-09 Hanne Brissing, 4. G. 70 år.

28-07-09 Mandrup Langhoff,

4. G. 80 år .

Sct. Georgs prisen 2009

På Sct. Georgs dag – den 23. april – blev Sct. Georgs prisen på 15.000 kr. uddelt.

Prisen tilfaldt Lars Henningsen, der underviser i foto på Dalgas Skolen – Lille Skole for Voksne.

Skolens elever er sindslidende. Lars forstår i en usædvanlig grad gennem arbejdet med foto, at engagere og motivere, samt udvikle elevernes selv-værd, så de i langt højere grad ser sig selv som et menneske med både ressourcer og evner.

At Lars også er tidligere spejderleder nævnes lige for fuldstændighedens skyld.

HEROLDEN
udkommer næste gang
ca. 1. september 2009
Deadline 15. august.

Redaktør Ole Andreasen,
Grøndalsvej 170,
8260 Viby J.
Telefon 24 63 82 95
E-mail: herolden@stofanet.dk

Sct. Georgs Gildet Odder inviterer til

PUNKTSTÆVNE

fredag den 21. og lørdag den 22. august 2009

Program fredag

- 17:00 Information og indskrivning
18:00 Modtagelse på Odder Rådhus
19:00-22:00 Get together

Program lørdag

- 08:00-09:00 Information/kaffe
09:00-11:30 Aktiviteter vælg mellem:

1. Bag om Grundtvig
2. Brændevinstur til Bjørnkær
3. Moderne planteforædling
4. Herregårdstur
5. Møbelfabrikken R. Randers
6. Ashraemaen i Gylling
7. Hou Maritime efterskole
8. Den Økologiske Have

11:30-13:00 Frokost

13:00-17:00 Aktiviteter - vælg enten hele eftermiddagen:

1. Brændevinstur til Bjørnkær og besøg på Odder museum
2. Egmont højskolen

Program lørdag fortsat

eller del eftermiddagen op i to aktiviteter:

13:00-14:30 hvor der kan vælges mellem:

1. Den Økologiske Have
2. Pensionisthøjskolen i Rude
3. Efterskolen Rudehøj

14:30-15:30 Eftermiddagskaffe

15:30-17:00 hvor der kan vælges mellem:

1. Keramikeren Birthe Rågård
2. Rathlousdal
3. Odder Museum
4. Glaskunstneren Dorthe Bent

17:30 Afslutning

18:00 – 20:00 Grillen er tændt

Uddybende beskrivelse af programmet og aktiviteterne kan ses på: **www.oddergildet.dk** menu-punktet *Punktstævne*.

Deltagergebyr kr. 250,- som inkluderer kaffe lørdag, aktiviteter og entréer, bustransport på herregårdstur, frokost og eftermiddagskaffe. Bortset fra herregårdsturen skal der påregnes egetransport til arrangementerne, hvoraf enkelte er i gåafstand og det fjerneste er max. 15 km væk.

Get together-aften fredag aften kr. 125,- og grillmad lørdag aften koster 50,- kr. Drikkevarer er ikke inkluderet men kan købes til venlige gildepriser.

Vi kan i begrænset omfang tilbyde privat indkvartering – værelser fordeles efter først-til-mølle princippet. Derudover byder området på både hoteller og B&B.

Bindende tilmelding senest den 30. juni 2009.

Tilmeldingsskema kan hentes på vores hjemmeside www.oddergildet.dk eller rekvireres på telefon **29 74 09 11** eller e-mail: info@oddergildet.dk.

På Oddergildets vegne – punktstævneudvalget:

Ingrid Kristensen 86 54 28 92 - Hans-Erik Harboe 86 54 17 02 - Mogens Mehl 86 55 04 55

Sølvøkseløbet 2009

Kære gildebrødre.

Weekenden den 25./26. april, afholdtes det i tidernes morgen så velkendte Sølvøkseløb, i nogle pragtfulde omgivelser ved Salten Langsø. Vi var nogle stykker, som havde fornemmet, at gildebrødrene var blevet lidt "metaltrætte" i forbindelse med afholdelse af dette traditionsrige natløb, og desværre var det også kun ganske få gildebrødre, som ville og kunne ofre en nat på dette arrangement, på trods af den høje prioritering blandt gilderne. Nok om det!

Løbet var derfor lagt i hænderne, på en skare ihærdige personer, med tilknytning til spejderne i det sydlige Århus, med hjælp fra DDS Erik den Røde, Himmeriggården Åby/Hasle, tre grupper fra spejdercentret Forlev, KFUM Stautrup, Røde Kors Djurslandsafdeling, samt enkelte medlemmer fra Sct. Georgsgilderne, (madpost, morgenpost og figuranter).

Det blev et "kanongodt" natløb, med hovedtema bygget over en naturkatastrofe i Afrika. Ca. 110 spejdere i alderen fra 12 år til ca. 55 år, mødtes kl. 18.00 ved Musikhuset, fik her en bred introduktion i det øvrige forløb, og blev herefter i busser transporteret i retning af Løndal, Addit Skov og avlsgård, hvor hovedkvarteret var oprettet.

Kl. 21.00 startede natløbet rundt til de ni "levende" poster og 27 "døde". En herlig nat med stjerneklar himmel, der dog senere på natten blev overskyet, - men pyt! I godt selskab, lægger man dårligt mærke til det. Alle var opstemte, der var en herlig stemning, og mange sjove episoder opstod. Jeg skal her ikke komme nærmere ind på de enkelte poster, blot nævne at på madposten, som Sct. Georgsgilderne stod for, blev der lagt an til "bæverhaler" og "strudseæg", - et herligt måltid.

Trætte men med en god oplevelse, mødtes man ved hovedkvarteret kl. ca. 5.00 om morgenen, for indtagelse af morgenmåltidet der bestod af kaffe/the, juice og mælk, friskbagte rundstykker og rugbrød samt diverse pålæg. Resultatet blev offentliggjort, og de respektive vindere fik udleveret en minisølvøkse samt vandrepokal.

Løbsledelsen skal have megen ros, for et godt tilrettelagt natløb. Der blev sagt på gensyn, med håb om endnu flere deltagere til næste år, - også gildebrødre. Datoen for næste år var fastsat til den 17./18. april 2010, og så er det tæt ved at være tresindstyvende gang. Sæt kryds i kalenderen allerede nu, og på gensyn!

Niels Blicher

4. Gilde

FERIELEJLIGHEDER i TOSCANA

Det er efterhånden nogle år siden, at jeg i Sct. Georg omtalte nogle ferielejligheder i MONTEPULCIANO, men jeg får stadigvæk forespørgsler derom, så her vil jeg gerne rette min post- og e-mail adresse, så det er lettere at få kontakt med mig.

Det var via et par gildevenner i vort romerske venskabsgilde, at vi hørte, at deres søn og svigerdatter helt havde restaureret hendes fædrenejård til ferielejligheder.

Siden da har en del danske gildebrødre lejet lejligheder dernede, og mange har ladet adressen gå videre til venner og familie, så mange Danskere har besøgt stedet, og jeg har kun hørt, at der var stor tilfredshed blandt alle gæsterne, så nogle vendte tilbage.

Har du lyst til en ferie i det dejlige Toscana i vinbyen Montepulciano, så gå in på : www.appartamentalpoggiolo.it og læs mere derom. Der er forskellige typer og størrelse af lejlighederne, men det kan man læse mere om.

Har du spørgsmål, så kontakt :

Merete Pedersen,(9.Århus gilde) Frisenholt 41. 8310 Tranbjerg J.

tlf. 86 14 70 45 ;e-mail : rete@nypost.dk

Flagets fest mandag den 15. juni 2009.

Kl. 18.00	Fanebærere og fanevagter møder bag Ridehuset.
Kl. 18.35	Faneoptoget med Århus Garden i spidsen begynder marchen ad Frederiks Allé, Banegårdsgade, Ryesgade, Søndergade, Clemens Bro til Domkirken.
Kl. 19.00	Festgudstjeneste i Domkirken forrettet af sognepræst Sabine Bech-Hansen. Vokalgruppen Harperne synger og domorganist Kristian Krogsøe spiller.
Kl. 19.45	Faneoptoget marcherer via Clemens Bro, Søndergade, Sønder Alle og Frederiks Alle til Rådhuset.
Kl. 19.45	Hærhjernmeværnets Musikkorps musicerer i Rådhus-hallen.
Kl. 20.00	Flagets Fest begynder i Rådhus-hallen.
Ca. 21.30	Flagets Fest slutter med faneraes udmarch.

**Stadsgildeledelsen opfordrer alle gildebrødre til
at deltage i dette traditionsrige arrangement**

Causeri om Århus Stadsgilde

ved Merete og Jørgen Pedersen, 9. Gilde

Der er ikke plads til en kronologisk gennemgang af alt, hvad der er sket i Århus gilderne i de forløbne år. Vi henviser derfor til Sct. Georgs Gilderne i Århus 1939-1964, Sct. Georgs Gilderne i Danmark 1933-1973 og Særnummer af Herolden 1949-1999, eller I kan spørge nogle af gildebrødrene, der har været med i mange år f.eks. Asger Haagen Jensen eller Mandrup Langhoff 4.gilde.

Det første Århus gilde blev oprettet den 19.april 1939, men 2.gilde blev først startet i 1949 og derfor fejrer Stadsgildet først i år sit 60 års jubilæum.

En gennemgang af laugene viser, at der i årenes løb har været oprettet mange laug, men de fleste er hurtigt forsvundet igen, og tilbage er vel kun 100 mandslauget (som mangler medlemmer) og Frimærkelauget (som udover at se på takker sørger for salget af de mange indsamlede frimærker). Spejderlauget er erstattet af spejderudvalget.

Laug: (i alfabetisk orden)

100 mands laug	Lejr-og sports laug	Bistandslaug
Løbsudvalg	Blেলাug	Naturlaug
Byggelaug	Ole Rømerlaug	Frimærkelaug
Sangerlaug	Good Turn laug	Spejderlaug
Handelslaug	Vandrelaug	Hjemstavnslaug

I årenes løb har århusianske gildebrødre været involveret i mange hjælpearbejder alene eller i samarbejde med andre, og det vil her kun være muligt at lave et tilfældigt udpluk. I begyndelsen gik overskuddet ubeskåret til bestemte formål, men senere blev der indført en administrations ordning, hvorefter en del af overskuddet tilfaldt Sct. Georgs Fonden.

Klitgården er et kapitel for sig, for gildebrødre brugte megen tid på at indrette gården til ferieophold og senere brugte gildebrødrene sommerferier for at hjælpe ubemidlede børn til et ferieophold. I 1961 blev der oprettet en særlig hjælpefond som gildebrødre kunne søge. Fonden fik navnet Fond 61, så alle kunne se, hvornår den blev oprettet. I 2000 blev Fonden nedlagt og restsummen overført til Sct. Georgs Fonden. I 1963 blev Klitgården solgt til Århus kommune og salgsbeløbet blev fordelt med 100.000 kr. til Spejderfonden og ca. 73.000 kr. til Hjælpefonden (der senere fik navnet Sct. Georgs Fonden).

Spejderfonden opkøbte tre grunde, hvorpå der blev opført 2 patruljehytter i Jeksen dalen og Sørning. Da spejderne i de senere år ikke har vist interesse i at

låne hytterne, blev grunde og hytter solgt til spejdergrupper.

Af hjælpearbejder kan i flæng nævnes loppemarked i Århus hallen. Tøjindsamling i 1968 til fordel for Red Barnet. Samtlige husstande i Århus (dengang ca. 74.500) fik udleveret en pose og et brev, og spejderne var til stor hjælp, da gildebrødrene ikke selv kunne besøge alle husstandene.

Fulton ugen, der blev holdt til fordel for skibet Fulton eller rettere skipper Mogens Frohn blev en stor succes, og der blev overrakt en stor check på 91.296 kr. til Mogens Frohn. Tombola i forbindelse med festugen blev ikke nogen succes (det regnede for meget), men til gengæld kom der mere end 6000 tilskuere til et Tattoo på Stadion i 1978. Da vi prøvede at gentage succesen i 1982, kom der kun 1.751 betalende tilskuere, og da vi i 1992 prøvede igen var der flere optrædende end tilskuere, fordi der var landskamp i fodbold i fjernsynet den aften.

Af andre arrangementer bør nævnes Spejder for en Dag, hvor der var udstillinger, paneldiskussion, spejdergudstjeneste i Ridehuset, og der var opstillet boder og tovværksarbejder rundt omkring, og der var spejderløb for de aktive spejdere.

I de senere år er Flaghejsning og Fredslyset kommet til. Der blev oprettet 8 flagblokke med hver 3 Dannebrogflag, der blev hejst på officielle flagdage af gildebrødre. I begyndelsen blev arbejdet udført gratis, men senere fik man en aftale med Århus kommune om betaling og en af flagblokkene passes af pigespejdere.

Fredslyset blev oprindelig startet af de østrigske spejdere, men senere blev ideen videreført af danske gildebrødre, så den levende flamme hvert år i december måned bliver bragt til Danmark pr. tog og uddelt til kirker, børnehaver og plejehjem. Oprindelig kom Fredslyset fra Bethlehem med flyver til Wien, men i de senere år er Fredslyset (den evige flamme) kommet fra Lübeck og Roskilde Domkirke.

Århus gilderne har også været involveret i planlægning og gennemførelse af Landsgildeting i 1948 og 1971, og der blev forsøgt oprettet et Juniorgilde, men det blev desværre droppet, da juniorerne selv skulle overtage ledelsen.

Spejderudvalget har lavet forskellige arrangementer for aktive spejdere og gildebrødre. Her skal bl.a. nævnes et arrangement med over 160 deltagere, hvor Lene Gammelgård fortalte om dengang, hun som den første danske kvinde besteg Mount Everest. Spejderudvalget sørgede også for, at der blev opstillet boder i forbindelse med de blå spejders landsarrangement "Potter søger blå ugler".

En tradition, som blev gennemført i mange år var Julemandens fødselsdag, som blev holdt på hotel Royal for gildebørn, men Royal blev nedlagt og børnene blev for gamle.

Sølvkøbeløbet var i mange år et "must" for mange spejdere, som hvert år satte kryds i kalenderen for denne nat, men desværre kneb det med tilslutningen

af yngre spejdere i de senere år.

Gildernes blad Herolden startede i 1942 som Sct. Georg Århus, men blev allerede i 1946 døbt om til Herolden og er nu som før bindeled mellem gilderne og hver enkelt gildebroder.

Mange spørger: Hvorfor har I ikke et gildehus i Århus? Svaret er, at det har vi haft fra 1967 til 1987, hvor et Panbo bjælkehus i Viby industri kvarter på Sct. Georgs vej i Viby var rammen om mange gildeaktiviteter. For at få det til at løbe rundt var huset om dagen lejet ud til en børnehave, og da der var færre gildebrødre i byen og mange af gilderne fik gratis (eller delvis gratis) lokaler i sognegårdene rundt omkring i Århus var der ikke længere behov for et gildehus.

Molsvandringen startede i 1974 med udgangspunkt i spejderhytten ”Toggerbo” og var en stor succes i starten, men senere blev tilslutningen for dårlig, og selv om man forsøgte at lave en ”vandring” ved Giber å gik det heller ikke og udvalget besluttede at stoppe.

Efter mere end et års forarbejde blev der oprettet et tværkorpsligt spejdermuseum i Helgolandsgade i 1989 og særligt efter at museet er flyttet til Vestergade er det blevet en stor succes, og museet er et besøg værd, selv om der selvfølgelig er alt for lidt plads til de store mængde af arkivmateriale, der er afleveret. PS der er åbent hver lørdag fra kl. 10-13.

Til hjælp med huslejen sørger Spejdermuseet og gildebrødrene i Århus hvert år for ølserveringen i ølteltet på Sct. Pauls kirkeplads i Festugen.

Det internationale gildearbejde i Århus blev startet i 1964, da der dannedes en international gruppe med repræsentanter fra alle gilder i Århus. Vi tog til Hjerl Hede, hvor gildebrødre fra Skive havde lavet en weekend som inspiration for internationalt interesserede gildebrødre. Senere var gruppen værtsfolk for 12 unge fra Malawi, da de var på byrundtur. I 1967 fik vi af ”SJØ” vor første opgave med udenlandske gildebrødre, idet vi skulle indkvartere og lave program for en Study-group fra England, Skotland og Australien, ledet af BP’s svigerdatter. De var på rundrejse i DK, og her i byen hørte de bl.a. om det nystiftede juniorgilde. I 1968 blev gruppen venskabsgruppe med gildet i Stourbridge i England, og de besøgte os både i 1970 og i 1973, og vi fik invitation til England 2 gange.

Ind imellem oversatte vi væbnerforberedelsen og andre ”gildepapirer” til Engelsk. De skulle bruges i Sydney, hvor John Booth ville starte et gilde i 1969 efter dansk mønster. ”Sjø” indviede gildet, og vi har flere gange siden haft besøg af en australsk gildegruppe: i 1973 på vej til verdenskonference i Wien, i 79 efter GA i Bergen og i 89 efter GA i Holland.

Efter GA i Aalborg i 75 og igen i 89 arrangerede vi 3-dages Home-Hospitality for en gruppe udenlandske gildebrødre fra forskellige lande. I sept. 84 var der fransk gildebesøg, og en gruppe gildebrødre fra München har også været på besøg.

Sammen med Goodturn-lauget inviterede vi i 1972 og fremover polske flygtninge til arrangementer i gildehuset og på udflugt til Rold og Aalborg, og vi hjalp dem med praktiske ting, og da en polsk familie skulle holde bryllup, hjalp vi også til her.

Vi arrangerede også fremmedsprogede gildehaller i turistsæsonen: i 1983 på engelsk på Clausholm slot, og på tysk på fregatten Jylland og i gildehuset på Dansk, og i 1984 igen på tysk på Helsingør teater i den gamle by, og på Engelsk på Silkeborg Kunstmuseum.

Der blev oprettet en international kontaktgruppe, hvor vi fik kontakt med mange udenlandske spejdere og gildebredre, og vi havde en plakat på turistkontoret med invitation til at besøge århusianske gildehjem. Mange GIMER har deltaget i Landsbildets LIS stævner og internationale stævner i ind- og udland, og 3 gilder fik udenlandske venskabsgilder, og nogle gilder betaler til børn via SOS Kinderdorf eller International Børnehjælp.

Vi har også deltaget i landsbildets indsamlinger til Etiopien, til døveskolen i Penang og til spejderarbejdet i Gambia, og vi har i flere år samlet ind til Aino Tigerstedts projekt for tibetanske flygtningebørn i Nepal, og nogle gilder tegnede fadderskaber for ”hendes” skolebørn dernede. Vi har samlet strikkede firkanter til tæpper til Mother Theresa og samlet i hundredvis af gamle symaskiner, der blev repareret og sendt til Afrika, så nogle kvinder dér kunne få en levevej ved at sy for andre. Men den største indsamling var til de rumænske børnehjem, hvor man jo manglede alt.

1994 var international gruppe repræsenteret på Spejderudstillingen i Ridehuset med en udstilling om internationalt gilde- og hjælpearbejde med plancher og billeder fra de forskellige aktiviteter, og hvert år arrangerer man Fellowship-day i oktober.

I de senere år har der været aktiviteter for oprettelse af gilder i de baltiske lande (specielt Polen), og man har støttet spejderarbejdet i Ghana og Gambia.

På verdenskonferencen i Indien i februar 1999 blev Polen optaget som medlemsland. I en længere årrække har gruppen sidst i november sørget for afhentning af Fredslyset fra Bethlehem ved toget, bragt det til rådhuset, hvor gildebrødre kunne få en flamme derfra, som de kunne bruge i deres eget område, og til slut har der været en andagt med Fredslyset i vor Frue kirkes krypt.

Ovenstående er kun en brøkdel af det, der er foregået i Århusgilderne i de forløbne år, og vi beklager, at vi ikke har omtalt det, som du synes er væsentligt, men ovenstående er blot et forsøg på at give et indblik i Århus gildernes historie.

Vi håber, at du får lyst til at læse nærmere i førstnævnte skrifter eller på museet.

REFERATER

4. GILDE

1./ 7. GILDE

Hvad er vel mere oplagt end at besøge Besættelsesmuseet den 4. maj. Vi var 12 gildebrødre der mødte frem til at gå en tur rundt i museet. Huset blev individet i 1857 som rådhus, politistation og arresthus. Under 2 verdenskrig havde det hemmelige politi Gestapo hovedkvarter i Århus i denne bygning med celler i kælderens. Det var i disse rum at danske modstandsfolk sad og ventede på at blive afhørt.

Besættelsesmuseet har en stor samling af smør-, sukkermærker mv. til et udpluk af pistoler, våben og med billeder fra sabotager i Århusområdet osv. Der er nu sket en fusion mellem Besættelsesmuseet og Bymuseet, hvilket har betydet, at Besættelsesmuseets store samling og den dokumentation og viden, der er knyttet til samlingen, nu bevares for eftertiden. Vi var for øvrigt i februar på Bymuseet og så en udstilling om Frimurerordenen i Århus.

Efter besøget på Besættelsesmuseet kørte vi gennem Marcelisskoven, og oplevede skoven med dens for tiden smukke grønne skær, ud til Birgitte og Jan for at drikke kaffe.

Som nævnt sidste gang i herolden har vi måtte tage afsked med Kirsten og Kjeld Stellfeld, som har meldt sig ud af gildet. Vi har rigtig meget at sige tak for til Kirsten og Kjeld, som har været meget aktive og deltagende, og lagt en stor indsats i gildet. De har ved mange lejligheder åbnet op for gode og hyggelege møder i deres hjem.

Ofk

Gildemøde d. 11. maj. Poul Kallesø kunne denne aften i maj byde velkommen til forfatter, studielektor, cand. mag. Johan Bender, der har skrevet bogen "Hurra for Århus" i anledning af 100 års jubilæet for Landsudstillingen i Århus 1909. JB takkede for indbydelsen og fortalte, at han havde været spejder i 1. Risskov fra 1943 – 1947, så lidt kendte han da til spejderbevægelsen, derudover har han været lærer på katedralskolen i 43 år. JB var blevet opfordret af Claus Dalby, ham fra drivhusdrømme, som vi jo alle kender fra TV og desuden også direktør for bogforlaget "Klematis", og det var i en forbindelse, at han havde kontaktet JB, som i starten var meget svær at overtale alene blot at få billeder til bogen, da billeder fra den gang mange gange var træsnit, og de gjorde sig ikke så godt i vores moderne verden, hvor man hellere ville have farvebilleder. Claus Dalby kontaktede derfor Peder Stougaard, ham med plakatumseet, og han havde ikke mindre end 33 plakater fra landsudstillingen, og når en "cirkushest lugter savsmuld", som JB sagde, så gik han i gang.

Det tog 2½ år at skrive bogen "Hurra for Århus", ligeså lang tid som det tog at arrangere selve landsudstillingen i 1909. Århus var på det tidspunkt et lille bitte hul, men landsudstillingen bliver en inspiration for fremtiden, og var nok grundlaget for, at vi 20 år senere fik det jyske universitet, ligesom man kan se landsudstillingen som en kulturkamp mellem Jylland og København. Vi står i dyb gæld til landsudstillingens mænd, der skulle stå som garant for økonomien før staten ville give tilskud til landsudstillingen, som jo desværre blev en økonomisk katastrofe, og mange af garantterne mistede deres pen-

ge. Århus går fra at være en Å-havn til at blive en kysthavn, og der er et rigt opland bag Århus. Århus fik elektricitet i 1901 og elektricitetstårnet var et vartegn for landsudstillingen, tårnet som også kan ses på forsiden af bogen fra den plakat, som blev udvalgt blandt de 33 plakater, lavet af Valdemar Andersen. På forsiden af bogen står 150 års historie, som aldrig er fortalt, og det er ganske rigtigt. Landsudstillingen blev fortabt i tismørket, da der 30 år efter blev udgivet 4 bind om Århus, blev landsudstillingen ikke nævnt, ligesom der i 2001 udkom et 5 binds værk, hvor landsudstillingen heller ikke blev nævnt, så det må siges at være relevant at lave en bog nu i forbindelse med 100 års jubilæet.

Selve landsudstillingen var bygget op på det flade terræn mellem Århus By og Marselisborgskovene mod syd og blev en by i byen, der var inddelt i den hvide by, den røde by og abessinerland. Der var ca. 50 pavilloner i området og fregatten Jylland lå i frihavnen. Der har været et stort piloteringsarbejde forud for anlæggelsen, da terrænet skrånede meget, ligesom der også var problemer med tang, som efter en storm kom op i den hvide by lige før åbningen, og hvis der er noget, der stinker, så er det tang, det var meget uheldigt. Bygningerne var af træ, så der var en direkte ledning til brandstationen i Ny Munkegade. Desværre regnede det meget den sommer, det kan man se fra en liste, som Fregatten Jylland førte over vejret i den periode, temp. var ca. 10 grader. Borgmestergården, der stod på Lille Torv og egentlig stod til nedrivning, blev efter megen diskussion flyttet ned til landsudstillingen, hvor den blev placeret lige ved siden af den kolossale, moderne maskinhal, visende at nutiden vokser ud af fortiden. Borgmestergården er jo som vi alle ved i dag flyttet til den gamle by og blev heldigvis ikke revet ned, selv om den stod i 4 år på landsud-

stillingens areal før der blev taget initiativ til flytningen.

I kaffepausen kunne gildemester Niels Blicher også byde velkommen til JB og i øvrigt fortælle, at vi bliver 65 til jubilæumsfesten i Tivoli grundlovsdag. I pausen sang vi abessinervisen om smukke Didriks afskedsang ved afrejse fra Århus til det mørke fastland, pris 10 øre for sanghæftet, som var fra landsudstillingen.

Mændene bag udstillingen, de "rigtige" mænd var arbejderne, men uden Hans Broge, som desværre døde i 1908, var der nok ikke blevet nogen landsudstilling. Ligesom JB også nævnte Søren Frichs, Filtenborg og Hack Kampmann, som alle har haft stor indflydelse på Århus og mange bygninger i Århus ikke mindst Hack Kampmann, som JB mener vi bør have en avenue eller en boulevard opkaldt efter, så han har skrevet herom til byrådet og også skrevet mange læserbrev. Århus fik et skub frem med landsudstillingen, ligesom den har sat sig spor i arkitekturen. Det er svært at pege på en enkelt mand, der var nedsat et forretningsudvalg på 5 mand, som stod for landsudstillingen, men JB's store helt er Filtenborg, som smed 30.000 kr. i kassen sv.t. i dag 1,5 mill. og uden dem var landsudstillingen ikke kommet op at stå.

I forbindelse med 100 år er der lavet en udstilling i Den Gamle By.

Et meget, meget spændende foredrag med en ildsjæl som JB, og da langt fra alt kan gengives her, vil jeg anbefale, at man køber JB's bog "Hurra for Århus", den er rigtig spændende og interessant.

Birthe.

5. GILDE

Mandag den 20. april samledes vi til Sct. Georgs Gildehal i Egå Sognegård. Det var særlig festligt fordi Alice skulle optages som væbner og afgive sit væbnerløfte og svar, og vi alle skulle afgive vort Gildeløfte.

Gildemester Erik talte om gildesværdet som symbol på Sct. Georgs kamp mod dragen, og at vi skulle føre det mod det onde i os selv. Vi sang "Kom maj du søde milde", hvad kan vel passe bedre i denne dejlige forårstid.

Alice skulle besvare sit væbnerspørgsmål, så kansler, og gildemester forklarede hvad man forventer af en væbner. Alice havde fået stillet følgende spørgsmål: Hver gang vi åbner en Gildehal indleder gildemester bl. a. med følgende:

Hver gang vi er sammen i en gildehal, er det for at støtte hinanden i vor personlige udvikling og for at styrke vort kammeratskab. Har tiden som svend bekræftet dig i, at Sct. Georgs Gildet og gildelivet lever op til målet om at styrke kammeratskabet?

Kan der gøres tiltag for at øge kammeratskabsfølelsen blandt gildebrødrene?

Alice besvare sit væbnerspørgsmål om kammeratskab, og stillede blandt andet sig selv spørgsmålet, "er jeg selv en god kammerat"? Der er gode og dårlige kammerater. I spejderbevægelsen lærer vi at hjælpe hinanden som gode kammerater.

Alice havde valgt musik af Mozart, et smukt parti fra Figaros bryllup, Voi che sapete sunget Cecilie Bartoli. Edel læste Sct. Georgs budskabet, og vi dannede broderkæde og bekræftede vor gildeløfte.

Gildemester begyndte sin tale med at minde om at det netop i dag er Hitlers 120 års fødselsdag. Man spørger sig selv, "hvordan

kunne det gå så galt", og hvorfor blev der ikke sagt fra. Hvor står vi i dag? Nogen har fået magt, som de ikke er værdige til. Regnedrengene sidder ved bordenden. De er griske og ansvarsløse. Der mangler købmænd og forretningsfolk, som virkelig har ansvar, regnedrengene har forstået at rage til sig. Vor gildelov og løfte går imod disse ting. Det drejer sig om ansvar. Der er forskel på at tage ansvar og at få ansvar.

Grønland går imod udvidet hjemmestyre, og dermed øget ansvar for egne anliggender, derfor sluttede Erik sin gildemestertale med opfordring til at spille en sang af Rasmus Lyberth, "Nunamik", hvilket betyder noget i retning af at komme fra jorden, og måske holde sig dertil. Et tillykke og et ønske for Grønland, om at holde begge ben på jorden.

I eftergildehallen stod gruppe 52 for det kulinariske. Der blev serveret tarteletter med hønsekød i asparges. Til kaffen var der bagt drømmekager.

Vi sluttede som sædvanligt med, "Nu er jord himmel stile".

Hanne.

Mandag den 11. maj havde vi lagt gildemødet hos Hjortshøj – Egå – Skæring Egnarkiv. Vi samledes alle på P-pladsen ved Skæring Skole.

Desværre havde vi en del afbud forårsaget af forskellige personlige gøremål. Fra Egnarkivet mødte 4 personer, klar til at fortælle.

I det fine vejr, med høj sol og blå himmel tog vi på byvandring i det "Gamle Skæring". Vi vandrede i små smalle gyder og mellem gamle huse, steder mange af os ikke kendte, selv om vi har boet her i mange år. Ved fælles hjælp fik vi mange spændende historier, lige fra den gamle vejføring, den

gamle smed, de to købmænd, historien om "tyregården" samt historien om Skæring Kirke og dens nuværende placering.

Efter byvandringen drak vi den medbragte kaffe i arkivets lokaler, der ligger i kælderens under en af Skæring Skoles bygninger.

Museets daglige leder Frode Underlien fortalte museets historie, han opfordrede alle til at se efter hjemme, om der ligger gamle fotos eller dokumenter der er bevaringsværdige, husk det er nu historien skrives. Arkivet var nu til fri afbenyttelse, alle kunne derfor begive sig på jagt på alle hylderne og i mapperne.

Mange kunne med interesse nikke genkendende til begivenheder, de selv havde været en del af. En enkelt kunde endda genkende sig selv på billeder.

En interessant aften sluttede med en tak til arkivets personale, fordi de havde ofret en aften på os, og som tak overrakte gildemester en lille flaskegave.

Henning

6. GILDE

Onsdag den 22. april var vi samlet for endnu engang at afholde Sct. Georgs gildehal. I år var 6. Gilde vært for 2. og 9. Gilde. Vi var 33 gildebrødre, men vi havde håbet på at blive lidt flere. Til tonerne af "Kom maj du søde milde" tog vi plads i gildehallen. Gildemester Sonja bød velkommen og bemærkede, at det var 6. år, vi fejrede netop denne dag sammen og for at høre årets Sct. Georgs budskab.

Sonja tog os med ud i foråret, som lige nu er utroligt smukt. Påskeliljerne nåede at springe ud i rette tid, anemonerne har bredt det hvide tæppe ud under bøgetræerne, som har travlt med at springe ud. Selv midt i verdens finanskrisen og globale opvarmning kan

vi glæde os over, at naturen følger årets gang. Vi nyder det hele og bliver også opmærksomme på de ting, der trænger til at blive gjort såvel ude som inde.

I gildehallen hørte vi forårssange blandt andre "Den blå anemone". Sonja havde på en tur gennem Marselisborg Mindepark bemærket, at der på stien op mod Monumentet blomstrede blå anemoner. Selv om monumentet er indviet i 1934, kom hun til at tænke på, om der er et sammentræf mellem mindet om faldne i 1. verdenskrig og digterpræsten Kaj Munks smukke digt.

Sonja sluttede sin gildemestertale med et digt af Benny Andersen "Dengang", utroligt som denne stilsfærdige digter kan ramme så meget om os og vores hverdag.

Kirsten Randrup 2. Gilde læste Sct. Georgs budskabet skrevet af Dalia Urzaite fra Litauen. Herefter sluttede vi broderkæden og gentog vort gideløfte.

På gildetinget blev Inger Andersen valgt som ny kansler, hun blev indsat, og Metha fratrådte efter 6 års indsats i embedet.

Puk 9. Gilde læste spejderloven. og Metha læste gildeloven. Gildemester lukkede gildehallen, som denne aften rummede de særlige ritualer, der giver stof til eftertanke. Vi nød de dejlige forårssange, som supplement til en fin gildehal. Eftergildehallen bød på ren hygge. Vi var godt blandet ved fem borde. Vi spiste smørrebrød, drak kaffe, sang og snakkede, især det sidste er vigtigt, når vi mødes på tværs i gilderne. Vi håber, det kan fortsætte.

Tak fordi I kom og tak for en god aften.

Tove

8. GILDE

Mandag den 27. april afholdt vi Sct. Georgs Gildehal med indsættelse af ny gildemester. Frits bød os velkommen til gildehal- len, i anledning af Sct. Georgs dag, hvor vi mindes ridderens kamp mod dragen - eller det godes kamp mod det onde. Vores kansler og skatmester læste derfor hele sagnet om Sct. Georg og dragen.

Vi kom i rigtigt forårshumør, da vi hørte Poul Dissings " det er forår og alting klippes ned", som Frits fulgte op med at tale om alt, hvad foråret kunne bringe af glæder. Frits fortalte også, at han havde været glad for årene som gildemester, og at han påskønnede den hjælp, han havde fået - ikke mindst af Henny, Eva og Per, men at han nu havde andre opgaver i gildet, og at vi er nået til tiden, hvor der skal ske forandring i vores gilde og vi skal have ny gildemester.

Efter at Sankt Georgsbudskabet var læst op og vi som sædvanligt havde dannet kæde om højbordet, kom vi til et nyt kapitel med indsættelse af Henny Wilson som gildemester. Henny takkede for kæden og øksen og udtalte ønske om, at hun kunne leve op til den glimrende repræsentation, som Frits havde gennemført og at fornyelsen netop har brug for trykthed og ceremonier.

Henny talte nu om vores traditioner og alt, hvad det betyder for os. En gildehal, hvor vi kender de faste punkter, som vi kan glæde os over og derudover kan hente ny inspiration og være opmærksomme på, alle forandringer, at vi stadig er et gilde i bevægelse.

Vi hørte til sidst en lille melodi, Finiculi, Finicula.

Anna Lise

9. GILDE

Sommerudflugt-forberedelse. Onsdag d. 6. maj blev vores gildemøde en introduktion til vores kommende sommerudflugt. Den skal gå til herregården Gl. Estrup. Vi så en dvd, som Gerdas søster, bodil, har lavet fra et besøg på denne utrolig spændende herregård.

Inden vi gik end i pejsestuen til stjer- nesrud og hyggeligt samvær, så vi lige på opfordring endnu en dvd, nemlig den, som Gerda har lavet fra undertegnede (+ Arnes) sølvbryllup.

Snakken går jo altid så godt i vores gilde, at tiden bare løb af sted. Inden vi så os om, skulle vi slutte endnu et dejligt samvær med sangen "Nu er jord og himmel stille".

Der findes ikke noget bedre end at gå hjem med denne melodi endnu klingende i øreme.

Birgit

FRIMÆRKELAUGET

Torsdag d. 7. maj var der månedsmøde i DDS's spejderhytte, Skovgårdsvænget 97A, Tranbjerg. Der var igen kun enkelte afbud. Også denne aften gik stort set med sortering af Frimærkebankens indsamlede frimærker.

Uffe

HEROLDEN
ønsker
alle sine læsere
en glad
og solfyldt
sommer

Denne måneds forside

Viser et springvand i Holstebro kunstner: Sten
Lykke Madsen. Billedet er indsendt af Elisa-
beth Møller, 4. Gilde

Marts måneds forside

viste Hjemmeværnets emble
til uniformsåret.
Billedet var indsendt af
Hans Fink, 1./7. Gilde.